

ПРИЛОЖЕНИЕ №2

ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩА, МЕРИ И ЛИВАДИ ОТ ОБЩИНСКИЯ ПОЗЕМЛЕН ФОНД НА ОБЩИНА КОПРИВЩИЦА ЗА СТОПАНСКАТА 2023-2024 ГОДИНА

Правилата за ползване на пасищата, мерите и ливадите на територията на община Копривщица са изготвени, съгласно изискванията на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи - чл.37о, ал.1, т.2 и съдържат:

1. перспективен експлоатационен план;
2. частите от пасищата, мерите и ливадите, предназначени за общо и за индивидуално ползване и тяхното разграничаване;
3. прокари за селскостопанските животни до местата за паша и водопой;
4. мерки за опазване, поддържане и подобряване на пасищата, мерите и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения;
5. ветеринарна профилактика;
6. построяване на навеси;
7. охрана;
8. режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености по топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината;
9. карта за ползването на пасищата, мерите и ливадите по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели.

I. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

Цели на перспективния експлоатационен план са:

- 1.1. Дългосрочно опазване на пасищата в Община Копривщица и опазване на биологичното разнообразие, с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на природата паша, от изоставяне на пасищата и използване на земите за други цели.
- 1.2. Постигане на максимална ефективност при използване на мерите, пасищата и ливадите и достигане на максималния възможен екологичен ефект.
- 1.3. Създаване на модел за формиране на сдружения на земеделските стопани, които ще допринесат за по-нататъшното развитие и икономически растеж на районите с пасища.

II. ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НАЧИНА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ

Правилата за определяне начина на разпределение на мерите и пасищата за общо и индивидуално ползване в община Копривщица са в съответствие с разпоредбите на

чл. 37и от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ), а именно:

(1) Мерите, пасищата и ливадите могат да се отдават под наем на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена, определена по пазарен механизъм. Пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се предоставят под наем на лица, които нямат данъчни и други задължения към републиканския и местния бюджет, както и задължения към Държавен фонд "Земеделие", държавния поземлен фонд, общинския поземлен фонд и за земи по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ

(2) Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за индивидуално ползване се обявява в сградата на Общината и се публикува на интернет страницата на Общината

(3) Съгласно чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите.

(4) Собствениците на пасищни животни писмено заявяват желанието си за индивидуално ползване на пасища, мери и ливади с подаване на заявление по образец до кмета на общината в срок до 10 март.

(5) Съгласно чл. 37и, ал.6, ал.7, ал.8 и ал.9 от ЗСПЗЗ, при разпределяне на пасищата за индивидуално ползване, кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ по реда на чл.37и ал.4 от ЗСПЗЗ и разглежда заявленията по реда на постъпването им. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които притежават най-малко животински единици. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок до 1 май 2024 год.

(6) Сключването на договори за наем или аренда за индивидуално ползване на пасищата, мерите и ливадите, с минимален срок 5 /пет/ стопански години, се извършва от Кмета на Община Копривщица, въз основа на протоколите на комисията по разпределение на свободните пасища, мери и ливади от Общинския поземлен фонд.

(7) Мерите, пасищата и ливадите от общинския поземлен фонд, за които са сключени наемни или арендни договори, не могат да се преотдават за ползване на трети лица.

(8) Останалите след горепосочената процедура, свободни пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд могат да се отдават под наем чрез търг, на който могат участват само собственици на регистрирани пасищни селскостопански животни и по този начин да наемат допълнително площи, независимо от площите, които са им разпределени по определената норма.

(9) Останалите ненаети пасища, мери и ливади чрез разпределението и търга за животновъди, могат да се отдават под наем чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

(10) Кметът на общината сключва договори със земеделските стопани, спечелили търовете за имоти, със срок 1 стопанска година.

III. ПРОКАРИТЕ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ ДО МЕСТАТА ЗА ПАША И ВОДОПОИТЕ

За прокари за отвеждането на селскостопански животни до местата за паша и водопои да се ползват съществуващите прокари и полските пътища.

IV. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ, КАТО ПОЧИСТВАНЕ ОТ ХРАСТИ И ДРУГА НЕЖЕЛАНА РАСТИТЕЛНОСТ, ПРОТИВОЕРОЗИОННИ МЕРОПРИЯТИЯ, НАТОРЯВАНЕ, ВРЕМЕННИ ОГРАЖДЕНИЯ

При ползването на мери, пасища и ливади необходимо да се спазват Условието за прилагане на стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС), одобрени и определени със ЗАПОВЕД № РД 09-786 от 20.07.2023 г. на Министъра на земеделието и храните:

ДЗЕС 1: Поддържане на съотношението на постоянно затревените площи (ПЗП) към земеделската площ на национално ниво и на ниво стопанство

Съотношението на постоянно затревените площи спрямо общата земеделска площ, декларирана от земеделските стопани през съответната година, не трябва да намалява с повече от 5 % спрямо референтното съотношение от 13,17 %, определено през 2018 г. Съотношението се поддържа ежегодно на национално ниво. При спад на съотношението с повече от 5 % през съответната година, земеделските стопани на ниво стопанство, които са преобразували постоянно затревени площи и са допринесли за намалението на съотношението през съответната година спрямо предходната, се задължават да възстановят разораните през съответната година постоянно затревени площи.

ДЗЕС 2: Опазване на влажните зони и торфищата

В границите на влажните зони и торфищата, при всички видове земеделски площи се забраняват:

- всички дълбоки почвени обработки, свързани с обръщане на почвения хоризонт (дълбока оран 20-35 см или плитка оран 10-20 см), дълбоко разрохкване (60-80 см);
- пресушаването и дренирането; - преобразуването и разораването на постоянно затревените площи;
- изгарянето на растителността;
- използването на минерални и органични азотсъдържащи торове и продукти за растителна защита.

ДЗЕС 3: Забрана за изгаряне на стърнища от полски култури

Забранява се изгарянето на стърнищата, освен по фитосанитарни причини, установени по съответния ред и придружени с документ от компетентен орган, указващ размера на площта, за който се прилага.*

** Стърнище се наричат следжътвените остатъци от зимните и пролетните житни култури със слята повърхност (пшеница, ръж, тритикале, овес, ечемик, ориз, лимец и спелта).*

ДЗЕС 4: Изграждане (поддържане) на буферни ивици по протежението на водни обекти

Забранява се използването на минерални и органични торове, както и на продукти за растителна защита в буферните ивици: - с ширина минимум 5 метра на равнинни площи (до 5,0 % или до 3о) , по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки; - с ширина минимум 10 метра на равнинни площи (до 5,0 % или до 3о) при торене с течна фракция на оборския тор; Забранено 12 - с ширина минимум 10 метра при торене на площи при наклонени терени (до 10,0 % или до 6о); - с ширина минимум 50 метра при площи с остър наклон ($\geq 10,0$ % или над 6о); Буферните ивици с ширина 5 метра по протежение на повърхностните водни обекти трябва да имат растителна покривка или остатъци от нея през цялата година, съставена от тревисти, храстовидни или дървесни видове

ДЗЕС 5: Управление на обработката на почвата и щадящи техники на управление, намаляване на риска от деградация на почвата и ерозия, включително отчитане на степента на наклона

За ограничаване на ерозията на земеделски парцели с наклон $\geq 10,0$ % се прилага: - за обработваемите земи, почвообработващите операции се извършват напречно на склона; - за трайните насаждения, обработката на почвата се извършва напречно на склона или по хоризонталите, или се извършва една от следните противоерозионни дейности: терасиране, оформяне на буферни противоерозионни ивици. Не се извършват механизирани дейности по обработка на почвата върху наводнени или преовлажнени почви в цялото стопанство.

ДЗЕС 6: Поддържане на минимална почвена покривка през периоди и на площи, които са най-чувствителни

В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер е задължително върху минимум 80% от цялата обработваемата площ, попадаща в съответния чувствителен период да се поддържа минимална почвена покривка. В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер е задължително върху минимум 80% от обработваемата площ, попадаща в съответния чувствителен период да се поддържа минимална почвена покривка

ДЗЕС 7: Сеитбооборот (ротация) на културите върху обработваема земя, с изключение на култури, отглеждани под вода

На обработваема земя с площ ≥ 10 ха, земеделският стопанин осигурява ежегодно смяна на отглежданата култура (ротация) на ниво земеделски парцел върху минимум 35% от обработваемата земя в стопанството си.

От изискването се изключат следните случаи: а) когато повече от 75% от обработваемата земя се използва за производството на треви или други тревни фуражи, засята е с бобови култури, оставена е под угар или съчетава тези употреби; б) когато повече от 75% от отговарящата на условията за подпомагане земеделска площ е постоянно затревена площ; използва се за производство на треви или други тревни фуражи, или за производство на култури под вода (оризища) през значителна част от цикъла за отглеждане на културите, или съчетава тези употреби; в) когато обработваемата земя на стопанството е с размер до 10 хектара

ДЗЕС 8: Минимален дял от обработваемата земя, предназначен за непроизводствени нужди и обекти; запазване на особеностите на ландшафта и забрана за рязане на живи плетове и дървета през размножителния период и през периода на отглеждане на птиците върху цялата земеделска площ

ДЗЕС 8а) 1) Стопанство с обработваема земя ≥ 10 ха, трябва да задели и поддържа поне 4 % от обработваемата земя на равнище земеделско стопанство, предназначена за непроизводствени площи и обекти (особености на ландшафта), включително земя, оставена под угар. 2) Когато земеделски стопанин се ангажира да отдели най-малко 7 % от обработваемата си земя за непроизводствени площи или обекти, включително земя, оставена под угар, в рамките на подобрена екосхема в съответствие с член 31, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/2115, делът, с който се покрива спазването на настоящия стандарт за ДЗЕС, се ограничава до 3 %. 3) Стопанство с обработваема земя ≥ 10 ха, трябва да задели и поддържа поне 7 % от обработваемата земя на равнище земеделско стопанство, ако това включва също междинни култури или азотфиксиращи култури, отглеждани без използването на продукти за растителна защита, от които 3 % са земя, оставена под угар, или непроизводствени площи и обекти (особености на ландшафта).

Освободени от задължението по настоящия стандарт са стопанства: а) където повече от 75 % от обработваемата земя се използва за производство на треви или други тревни фуражи, представлява земя, оставена под угар, засята е с бобови култури или съчетава тези употреби; б) където повече от 75 % от отговарящата на условията за подпомагане земеделска площ е постоянно затревена площ, използва се за производство на треви или други тревни фуражи или за производството на култури под вода (оризища) през значителна част от цикъла за отглеждане на културите, или съчетава тези употреби; в) с площ на обработваемата земя до 10 хектара.

ДЗЕС 8б) Задължително е да се запазват съществуващите особености на ландшафта (отделни дървета, дървета в редица, синори, живи плетове или обрасли с дървесна растителност ивици, дървета в група) и трайните тераси.

ДЗЕС 8в) Задължително е да са запазват съществуващите живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

ДЗЕС 8г) Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите постоянно затревени площи от нежелана растителност – орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерица (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*).

ДЗЕС 9: Забрана за преобразуване или разораване на постоянно затревени площи, определени като екологично чувствителни в зоните НАТУРА 2000

Екологично чувствителни постоянно затревени площи са всички постоянно затревени площи, намиращи се в защитени зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР). Списъкът на тези защитени зони е обнародван в "Държавен вестник" по реда на чл. 10, ал. 4 от ЗБР. Постоянно затревените площи в зони по НАТУРА 2000 са включени в рамките на слой „Екологично чувствителни ПЗП“. Те не трябва да бъдат разоравани или преобразувани

Земеделските стопани се задължават да поддържат земята в добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС), за да получат подпомагане в пълен размер по различните видове интервенции, включени в Стратегическия план на България за развитие на земеделието и селските райони в периода 2023-2027 година.

V. ВЕТЕРИНАРНА ПРОФИЛАКТИКА

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните през 2024г., съгласно чл.118, ал.1 от ЗВД.

При поява на заразна болест директора на Областна дирекция по безопасност на храните издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта.

Постоянно действащите към областните управи и кметства на общини епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката.

В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране наводопой или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации предвидени в съответната наредба. Съгласно чл.108, ал. 1 от ЗВД средствата за покриване на разходите, свързани с епизоотични рискове, ежегодно се осигуряват от бюджета на Министерство на земеделието и храните.

VI. ПОСТРОЯВАНЕ НА НАВЕСИ

Построяването на навеси в мери и пасища се извършва с разрешение без промяна на предназначението им, съгласно изискванията и разпоредбите по Закона за устройство на територията и Закона за опазване на земеделските земи.

VII. ОХРАНА

Ползвателите на пасищата, мерите и ливадите от Общинския поземлен фонд организират охраната на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем и за които са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние. Охраната на наетите мери, пасища и ливади от общинския поземлен фонд е съответно за сметка на ползвателите

VIII. РЕЖИМ НА ПОЛЗВАНЕ, ЗАБРАНИ И ОГРАНИЧЕНИЯ В ЗАВИСИМОСТ ОТ КОНКРЕТНИТЕ ДАДЕНОСТИ НА ТОПОГРАФСКИ, ПОЧВЕНИ, КЛИМАТИЧНИ И ДРУГИ ФИЗИЧЕСКИ УСЛОВИЯ И НА РАЗВИТИЕТО НА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО НА ОБЩИНАТА

Ползването на мерите, пасищата и ливадите да се извършва в съответствие с изискванията за дългосрочното им опазване и опазване на биологичното разнообразие, предотвратяване на изоставянето на пасищата и използването на земите за други цели. Собствениците и ползвателите на земеделските земи носят отговорност за съответствието с хигиенните норми на произвежданата растителна или животинска продукция от земеделската земя и вредите, нанесени на земеделските земи, притежавани от другите собственици, а също така и за увреждане на качеството на повърхностните и подпочвените води.

Ползвателите на общински пасища, мери и ливади се задължават:

1. Да почистват постоянните пасища, мери и ливади от нежелана храстовидна растителност и да провеждат борба с плевели и устойчиви растителни видове.
2. Да не променят предназначението на пасищата, мерите и ливадите, да не ги разорават и да не ги използват за неземеделски нужди.
3. Да не допускат замърсяването им с битови, строителни, производствени, опасни и други отпадъци.
4. Да не се палят сухи треви и храсти в пасищата, мерите и ливадите. Ползвателите на земеделски земи носят отговорност за изгарянето на стърнища и други растителни отпадъци на земеделската земя и са длъжни да участват при гасенето им.
5. Да окосяват пораснала неизпасаната трева.
6. При необходимост да извършват пръскане със съответните разрешени препарати за обезпаразитяване и наторяване. Да не ги наторява с изкуствени торове и с утайки от пречистени отпадни води.
7. Да районират пашата, така че да се избягва преизпасването на тревостоя.
8. Да не се извършва паша нощем и без пастир.
9. Да не се извършва паша в горите граничещи с пасищата.
10. Да не се допуска лагеруване на домашни животни в пасищата, мерите и ливадите, освен в случаите на регистриран животновъден обект по чл. 18а и чл. 18б от Наредба №44/20.04.2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти.
11. Да не извършват сеч на намиращите се върху отдадените под наем пасища, мери и ливади отделно стоящи или групи дървета, без разрешение от оторизираните с това органи.
12. Да ги опазват от ерозиране, заблатяване, засоляване.
13. Да не изграждат постройки с траен статут в пасищата, мерите и ливадите.

14. Да не ги преотстъпват за ползване на трети лица.

15. Лично да съпровождат стадото по пътя до пасището и се грижат за него в пасището, или да ангажират и изрично посочат друго лице, което за извършва това от тяхно име и за тяхна сметка. Когато дейността се изпълнява с придружаващи стадото кучета, те не трябва да са опасни за хората, всяко куче трябва да е с поставена спъвачка.

16. При агротехнически мероприятия като подсяване, торене, борба с плевелната растителност, отводняване и напояване, както и построяването на навеси се съгласуват с общинска администрация, а мероприятията почистване от камъни и почистване от храсти с кмета или кметския наместник на населеното място.

17. Да заплащат в срок годишния наем за пасищата, мерите и ливадите.

18. Да не допускат по никакъв начин навлизането на животните им в земеделски земи на други лица, освен в собствените и наетите.

19. Да не допускат безконтролно движение на животни, което създава предпоставки за пътно транспортни произшествия.

Задължения на Общината:

1. Да предостави и осигури безпрепятствено ползване на мери, пасища и ливади – публична общинска собственост за ползване от собствениците и ползвателите на животновъдни обекти, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ и желаещите да поддържат мерите, пасищата и ливадите в добро земеделско и екологично състояние.
2. Да упражнява контрол за спазване на мерките за опазване, поддържане и подобряване на ползването на пасищата, мерите и ливадите.
3. Да актуализира ежегодно договорите за ползване на пасища, мери и ливади от Общински поземлен фонд (ОПФ).
4. Кметът на Общината заедно със специализираните органи да осъществява контрол за пожарна безопасност.

IX. Карта за ползването на мерите и пасищата по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели

При необходимост физическите блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели, могат да се проверят в Общинска служба по земеделие - Копривщица.

Възлага на кмета на общината незабавно да започне и да изготви в срок до началото на новата стопанска година карта за ползването на мери, пасища и ливади по физически блокове, определени в системата за идентификация на земеделските парцели

За неуредени в настоящите правила въпроси, се прилагат реда и условията на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и действащото законодателство на Република България.